

Kompas

Januari 2011

jaargang 2 nummer 5

Het graf gesloten...
het graf geopend

Jeremia
gered

verbindt jongeren

Colofon

Jaargang 2
Nummer 5
Januari 2011

Werkmateriaal met
verwerkingsmogelijkheden voor
leidinggevend en kinderen van -12
kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Dhr. H. van der Giessen
Mw. M.S.T. Imanse-Van Marion
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. D.J. Qualm-Visser
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren
is € 15 per jaar. Leidinggevend van
aangesloten verenigingen ontvangen
Kompas gratis. De ledenboekjes zijn
bij de contributie van de vereniging
inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde
Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbagg.nl
E: info@jbagg.nl

Van de Redactie

Vraag aan een willekeurige Nederlander waar
hij aan denkt bij Pasen. Lang niet iedereen zal dit
feest in verband brengen met de opstanding van
de Heere Jezus. Voor veel mensen betekent Pasen:
nieuw leven, een nieuw begin. Nu is dat ook wat
Christus door Zijn opstanding geven kan.
Hij overwon de dood, om het leven te geven.
Daarover gaat de paasschets in dit nummer.
Het is deze keer een schets met een werkboekje
en niet met een paasprogramma. Zo kan op een
'gewone' verenigingsavond aandacht worden
besteed aan dit onderwerp. Bij de volgende
paasschets zal dan weer een programma worden
opgenomen.

De tweede schets in dit nummer gaat over
Jeremia. De Heere sprak tot hem: *Vrees niet...
want Ik ben met u, om u te redden.* Jeremia was
God gehoorzaam en kon op Hem vertrouwen.
Al speelt de geschiedenis zich lang geleden af en
in heel andere omstandigheden, Jeremia is toch
een voorbeeld voor ons. De God van Jeremia is
nog Dezelfde.

Gertrude de Regt

Het graf gesloten... het graf geopend

Lezen

Mattheüs 27: 62-66,
Mattheüs 28: 1-10

Zingen

Psalm 16: 3 en 6
Psalm 21: 4, 5 en 13
Psalm 22: 13 en 16
Psalm 30: 3, 4 en 8
Psalm 42: 3 en 5
Psalm 68: 2, 9 en 10
Psalm 72: 10 en 11
Psalm 110: 1 en 2
Psalm 118: 11 en 12
Psalm 146: 1 en 8
Psalm 150: 1, 2 en 3

Kerntekst

*En ziet, er geschiedde een grote aardbeving; want een engel des
Heeren, nederdalende uit de hemel, kwam toe, en wentelde de
steen af van de deur, en zat op dezelve.
Hij is hier niet, want Hij is opgestaan* (Mattheüs 28: 2 en 6a).

Vertelschets

Het is avond. In de tuin van Jozef van Arimathea is het stil.
Het is de stilte van de sabbat die is aangebroken.
Het is ook de stilte van de dood.

In de tuin van Jozef is een rots. Daarin heeft hij een graf laten
maken. Als hij zal sterven, zal hij daar worden begraven en
niet in de rotsgraven die rondom Jeruzalem liggen.
Vandaag is dat graf voor het eerst gebruikt. Niet voor Jozef
zelf. Niet voor iemand uit zijn familie. Jozef heeft het graf
gebruikt om daar het lichaam van de Heere Jezus in te leggen.
Een graf voor de Heere Jezus? Ja! Jezus is gevangen genomen
en ter dood veroordeeld. Eerst door het Sanhedrin en daarna
door de stadhouder Pontius Pilatus. *Laat Hem gekruisigd
worden!* heeft het volk geschreeuwd voor het rechthuis van
Pilatus. En dat is gebeurd. Jezus is vastgenageld aan het
kruishout op de heuvel Golgotha. Daar is Hij gestorven.

Maar... het is bijna sabbat! De lichamen mogen op de sabbatdag niet aan het kruis hangen. Jozef van Arimathea is naar Pilatus gegaan. "Mag ik het lichaam van de Heere Jezus om Hem te begraven?" heeft hij gevraagd. Dat mocht. Nog net voor de sabbat heeft hij samen met Nicodemus het lichaam van de Heere Jezus gezalfd, in doeken gewikkeld en in het lege graf gelegd. Hij heeft de grote steen ervoor gerold. Het is voorbij. Jezus is gestorven. In de tuin van Jozef van Arimathea heerst de stilte van de dood.

Weet je wie daar eigenlijk hadden moeten liggen? Wij! Want niet Jezus heeft de dood verdiend, maar wij! In het Paradijs waren geen graven. Maar wij hebben gezondigd en we wisten het: *ten dage als jij van die boom eet, zult jij de dood sterven*. Dat graf is ons graf. En toch, er ligt een Ander in.

Het is vroeg in de ochtend. In Jeruzalem is het nog stil. Het is sabbat geworden. Maar dan klinken haastige voetstappen door de straten van Jeruzalem. Het zijn Farizeeërs en overpriesters. Gaan ze naar de tempel voor het Paasfeest? Nee, ze gaan naar het rechthuis van de stadhouder Pilatus. Ze willen de stadhouder spreken. Pilatus is verbaasd. Komen deze vrome Joden op de sabbat naar hem toe om hem te spreken? Mag dat wel van hun wet? Dan moet er wel iets heel belangrijks zijn. "Wat is er aan de hand?" vraagt hij hen. "Heer, deze verleider heeft, toen Hij nog leefde, gezegd dat Hij na drie dagen zou opstaan." Deze verleider, daarmee bedoelen ze de Heere Jezus. Zo noemen ze Hem, een leugenaar, een bedrieger. Ze herinneren zich de woorden van de Heere Jezus. Vreemd, de discipelen zijn deze woorden vergeten, maar deze mannen weten het nog heel goed. Ze kijken Pilatus aan. "Wilt u daarom een bevel geven dat het graf verzegeld en bewaakt zal worden tot en met de derde dag? Anders zullen de discipelen van Jezus misschien 's nachts komen en het lichaam stelen. Dan zullen ze tegen het volk zeggen dat hun Meester is opgestaan uit de dood. Deze laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste." Pilatus kijkt de mannen aan. "U kunt een wacht krijgen," antwoordt hij. "Ga heen, regel het maar zoals u denkt dat goed is."

In de tuin van Jozef van Arimathea is het stil. Het is de stilte van de sabbat. Het is de stilte van de dood. Dan wordt die stilte verbroken. Het geluid van marcherende soldaten klinkt. De soldaten lopen de tuin in, gaan naar het graf. Een paar mannen van het Sanhedrin kijken toe hoe de soldaten een touw spannen om de grafsteen. De uiteinden van het touw worden met heet gemaakte was aan de steen vastgemaakt. Een soldaat drukt met een zegelring van Pilatus een zegel in die was. Niemand mag het graf nu openen. Zo is het bevel van de rechter Pilatus. Het graf is verzegeld en blijft dicht.

Weet je wie daar eigenlijk hadden moeten liggen? Wij! De Rechter van hemel en aarde heeft het vonnis over ons uitgesproken: schuldig tot de dood. Wij hebben de eeuwige dood verdiend door onze zonden. Wij hebben verdiend dat ons graf altijd dicht blijft. Het zegel van de hoogste Rechter hangt er aan. En toch, er ligt een Ander achter dat zegel.

Het is vroeg in de ochtend. De sabbat is voorbij. De eerste dag van de week breekt aan. In de tuin van Jozef van Arimathea is het stil. Het is de stilte van de dood. De hele nacht hebben de soldaten gewaakt. Vanzelf! Een Romeinse soldaat die slaapt als hij op wacht moet staan, wordt ter dood veroordeeld! En op wacht staan in een stille tuin bij het graf van een dode is niet zo'n moeilijke opdracht. De soldaten hebben wel gevaarlijker werk gedaan. Straks breekt de dag aan. Dan zullen ze worden afgelost.

Vroeg in die ochtend gaat er ergens in Jeruzalem een deur open. Vrouwen komen naar buiten. Het zijn Maria Magdalena en nog een paar andere vrouwen, die de Heere Jezus liefhadden. Ze zullen naar het graf van Jezus gaan. Op vrijdag hebben ze gezien hoe Jozef en Nicodemus de Zaligmaker hebben begraven. Zij hadden het lichaam van hun Meester gezalfd. Maar omdat het bijna sabbat was, was het allemaal erg haastig gebeurd. Nu gaan de vrouwen naar het graf. Ze hebben zelf en specerijen bij zich om het lichaam van de Heere Jezus nog beter te kunnen zalven.

Vroeg op die eerste dag van de week klinkt er in de hemel een bevel. Een goddelijk bevel. De Heere stuurt een engel naar de aarde. Daar in die stille tuin van Jozef van Arimathea, in dat donkere graf, gebeurt een heerlijk wonder. De Zoon van God staat op uit de dood! Hij leeft. Het is volbracht! De straf is gedragen, het offer is gebracht. Het is genoeg. De prijs is betaald.

De aarde beeft. De engel daalt neer. Als een bliksem, zo blinkt hij; wit als de sneeuw zijn zijn kleren. Hij gaat naar de steen en rolt hem weg van de opening van het graf. Maar het zegel dan? Het graf moest toch dicht blijven op bevel van de rechter? Nee! De Heere is de Rechter van hemel en aarde! Het vonnis is uitgevoerd. De straf is gedragen. De gevangene mag uit de gevangenis!

Op Golgotha heeft Jezus' woord geklonken: *Het is volbracht!* Hier in de tuin van Jozef klinkt de echo van God de Vader: "Het is volbracht!"

De Heere Jezus is gehoorzaam geweest tot in de dood. Nooit heeft Hij één zonde gedaan. Altijd was Hij gehoorzaam. Een Mens zoals de Heere Adam had geschapen. Maar de eerste Adam had door zijn zonde de dood verdiend. De laatste Adam, de Heere Jezus, heeft door Zijn gehoorzaamheid het leven verdiend. En nu staat Hij op. De dood moet wijken. De grafdoeken legt Hij af. Hij leeft! Jezus is Overwinnaar!

Wat zal er in de hemel een blijdschap zijn geweest. Wat zullen de engelen gejuicht hebben! Hun Koning, Die eerst de doornenkroon droeg, ontvangt nu de kroon van het leven. Wat zullen Gods kinderen in de hemel gezongen hebben! Nu is hun zonde volkomen weggedaan, nu heeft de dood niet meer het laatste woord.

Wat zal de duivel gebeeft hebben. Het is afgelopen met zijn macht. Hij heeft het voorgoed verloren. Jezus is de Levensvorst.

En jij, juich je mee met de engelen, met Gods kinderen? Of ben je bang voor de dood? Als je de Heere Jezus liefhebt, hoeft dat niet. De dood is overwonnen, de hel is verslagen. Koning Jezus is sterker dan de dood. Hij is sterker dan jouw dood. Hij heeft de macht en het recht ook jouw graf te openen, het graf van de zonde. Om dat te doen, is Hij opgestaan. Wat de Heere Jezus verdiend heeft, toen Hij stierf aan het kruis, dat kan Hij nu gaan uitdelen, met doorboorde handen. Genade, vergeving, het eeuwige leven. Weet je daarvan?

Het graf is open. De Zoon van God staat op! Het zegel van Pilatus wordt verbroken. Dat is niet meer geldig. De hoogste Rechter spreekt vrij. *Zo is er dan nu geen verdoe-
menis, voor degenen die in Christus Jezus zijn! Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw
overwinning?*

De aarde beefde toen Jezus stierf. De aarde beeft opnieuw als Jezus opstaat.

De soldaten die op wacht staan, vallen als dood op de grond van angst en schrik.

Een aardbeving, een man in blinkend witte kleren die als een bliksemstraal uit de hemel neerdaalt en de steen van het graf rolt... haastig komen ze overeind. Ze slaan op de vlucht, ze maken dat ze hier weggelopen, zo bang zijn ze.

Ja, als je de Heere Jezus niet kent, maakt Zijn grote kracht je bang. Dan doe je net als de wachters, dan loop je bij Hem weg.

De wachters zijn naar de overpriesters gegaan. De overpriesters geven de soldaten veel geld. Ze moeten aan iedereen vertellen dat de discipelen van de Heere Jezus 's nachts zijn gekomen en dat ze Zijn lichaam uit het graf hebben gestolen. Ze hoeven niet bang te zijn dat ze de doodstraf zullen krijgen, want de overpriesters en de ouderlingen zullen het wel in orde maken met de stadhouder. En zo gaat de leugen Jeruzalem in.

In die vroege ochtend, in die stille tuin van Jozef van Arimathea komen de vrouwen met hun zalf en specerijen. Maar dan schrikken ze! De steen is weggerold van het graf! Wat zou er zijn gebeurd? Ze bukken zich om in het graf te kijken. Ze zien een engel uit de hemel, met blinkend witte kleren. Hij zegt: *Vreest gijlieden niet, want ik weet dat gij zoekt Jezus, die gekruisigd was!*

De wachters moesten vrezen, maar deze vrouwen hoeven niet bang te zijn. Waarom niet? Omdat ze Jézus zoeken, Jezus, Die gekruisigd was! Hun hart is vol van Hem.

Ze zoeken Hem op de verkeerde plaats, dat is waar, maar ze zijn gekomen uit liefde voor Hem. Dan hoeft je nooit bang te zijn.

Doe jij dat ook? Gaat je hart uit naar Hem? De vrouwen zijn gekomen voor de Heere Jezus en ze zoeken Hem in het graf. "Maar," zegt de engel, *Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft!* Jullie zijn gekomen om nog iets voor Hem te doen, maar dat hoeft niet meer. Hij heeft alles voor jullie gedaan. "Kom maar hierheen en zie de plaats waar de Heere Jezus gelegen heeft."

Dan zien de vrouwen de lege plaats in het graf. De doeken liggen netjes opgevouwen. Langzaam dringt het tot hen door: hun Meester leeft! Het is waar, Hij had het al van te voren gezegd, maar ze hadden het niet begrepen. Een grote blijdschap stroomt hun harten binnen. Jezus leeft, Hij is opgestaan!

Dan gaat de engel verder: *Gaat haastig heen, en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is van de doden; en ziet, Hij gaat u voor naar Galilea, daar zult gij Hem zien.*

Ziet, ik heb het u gezegd.

Daar gaan de vrouwen. Nog vol ontzag door de ontmoeting met de engel, maar ook vol blijdschap om zijn heerlijke woorden, gaan ze op weg om dit alles aan de discipelen te vertellen.

En dan staat Jezus plotseling voor hen. De vrouwen waren die morgen op weg gegaan naar Hem, omdat hun hart naar Hem verlangde. Maar het is precies andersom.

Jezus is op zoek naar de vrouwen, Zijn hart gaat uit naar hen. De vrouwen wilden naar het graf van een dode Jezus en nu ontmoeten ze de levende Jezus! *Weest gegroet*, zo klinken Zijn woorden. Nooit heeft een groet zo blij gemaakt als hier. Hier is hun Meester! Ze vallen op hun knieën neer en pakken Zijn voeten vast, Zijn doorboorde voeten. Er is aanbidding in hun hart.

"Vreest niet," zegt de Heere Jezus. Nee, dat hoeft niet meer. Als je de levende Jezus zo mag ontmoeten, hoeft je nergens meer bang voor te zijn. De Heere Jezus herhaalt de opdracht die de engel had gegeven: *Gaat heen, boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien.* Daar gaan de vrouwen. Ze mogen de blijde boodschap gaan doorgeven. Ze mogen gaan vertellen dat Jezus leeft. Wat een heerlijke taak!

Het is vroeg in de ochtend. In de tuin van Jozef van Arimathea is het stil. Maar het is niet meer de stilte van de dood. Het is de stille vreugde van de paasmorgen. Het is de stille vreugde van het leven.

Ben je op zoek naar Jezus, Die gekruisigd was? Hij leeft! Hij wil zondaren ontmoeten. Hij wil uitdelen wat Hij heeft verdiend. Door Zijn opstandingskracht maakt Hij zondaren levend.

Weet je wie er nu uit dat geopende graf mag opstaan? Geef zelf het antwoord maar. Weet je waarom? Omdat uit dat graf een Ander is gekomen! En Wie in Hem gelooft, zal leven, al was hij ook gestorven.

Geen stilte meer! Daar juicht een toon, daar klinkt een stem, die galmt door gans Jeruzalem; Een heerlijk morgenlicht breekt aan: de Zoon van God is opgestaan!

Aantekeningen bij de tekst

Mattheüs 27: 57-66

Vers 59 *zuiver fijn lijnwaad*: zuiver linnen van zeer hoge kwaliteit.

Vers 60 *nieuw graf*: een rotsgraf, waar nog niemand in begraven was.

Vers 62 *Des anderen daags nu, welke is na de voorbereiding*: dat is de sabbat.

Vers 63 *deze Verleider*: daarmee bedoelen ze Jezus.

Vers 64 *het graf verzekerd*: in verzekerde bewaring gesteld, dat is bewaakt.

Vers 65 *een wacht*: soldaten die de tempel van buiten bewaken, zij hebben hun wachtplaats in de burcht Antonia.

Vers 66 *verzegeld*: een koord werd strak om de steen getrokken. Met een zegel van was werd dat koord aan die steen bevestigd, niemand mocht dat zegel verbreken.

Mattheüs 28: 1-16

Vers 1 *de eerste dag der week*: zondag.

om het graf te bezien: om het lichaam van de Heere Jezus beter te verzorgen met specerijen en zalf.

Achtergrondinformatie

Jozef van Arimathea

Arimathea wordt in de regel gehouden voor Rama of Ramataïm Zofim, aan de weg van Jeruzalem naar het noorden, dicht bij de grens van Samaria. Jozef was een rijk man, wat ook blijkt uit het feit dat hij een eigen graf had. Gewoonlijk werden de Joden begraven op een algemene begraafplaats. Hij was lid van het Sanhedrin. Uit vrees voor de Joden was hij tot nu toe niet uitgekomen voor het feit dat hij ook een discipel van Jezus was. De liefde tot Jezus zal altijd een keer openbaar komen. In Lukas staat, dat hij zich verstout om naar Pilatus te gaan om aan de stadhouder om het lichaam van Jezus te vragen. Er was moed voor nodig, moed om voor Jezus uit te komen. Die had hij eerder niet, nu komt het echter toch naar buiten.

Begrafenis

Volgens de Joodse gewoonte mocht een dood lichaam niet een nacht aan een hout blijven hangen en zeker niet op een sabbat. Een kruiseling stierf echter meestal niet op de dag van de kruisiging. Daarom kwam ook het verzoek om de benen te breken, opdat de dood spoedig zou intreden. De Romeinen lieten de lichamen hangen als voedsel voor de roofvogels en wilde dieren. Omdat de lichamen niet aan het hout mochten blijven volgens Deuteronomium 21: 22, werden de lichamen verwijderd en naar de vuilstortplaats van de stad gebracht.

Jozef vraagt aan Pilatus om het lichaam van de Heere Jezus, opdat hij het begraven zal. Zo wordt ook de Schrift vervuld: *Hij is bij de rijke in Zijn dood geweest* (Jesaja 53: 9). Samen met Nicodemus verzorgt hij het lichaam van de Heere Jezus met een mengsel van mirre en aloë van een groot gewicht: omtrent honderd ponden. Jozef wikkelt het lichaam van de Heere Jezus in zeer kostbaar linnen. Vervolgens wordt de Heere Jezus in het rotsgraf gelegd: een horizontaal in de rotswand uitgehouwen grafkamer. Voor het graf werd met behulp van een stok een ronde platte steen gerold, door een soort goot. In opdracht van Pilatus werd later het graf verzegeld, door een touw om die steen te spannen en aan dat touw een zegel te bevestigen.

De opstanding

Er zijn geen menselijke getuigen geweest bij de opstanding van de Heere Jezus. De wachters waren gevluht, de vrouwen waren er nog niet.

De opstanding is door de eeuwen heen door velen geloofend. Paulus heeft in 1 Korinthe 15 al uitvoerig verdedigd, waarom het geloof in de opstanding noodzakelijk is. In Romeinen 4:25 legt hij het doel van de opstanding uit: *Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking.*

In Zondag 17 van de Heidelberger Catechismus staat een heldere samenvatting.

De leugen van de wachters

De soldaten zijn door de overpriesters en ouderlingen omgekocht om een leugen te verspreiden. De leugen rammelt aan alle kanten. Geen enkele Romeinse soldaat zal van zichzelf vertellen dat hij tijdens zijn wacht in slaap gevallen is. Dan wacht hem de

doodstraf. Verder is het onmogelijk dat ze weten wie het lichaam gestolen heeft, terwijl zij sliepen. Tenslotte zouden ze dan direct overgegaan zijn tot actie, om de dieven te achtervolgen en te arresteren. Vreemd genoeg werd deze leugen geloofd. Tekenend voor hoe wij mensen eerder ons oor neigen naar de leugens van de boze, dan naar de waarheid van Gods Woord.

Antwoorden bij de werkboekjes

WEET JE HET NOG -10

1. Nicodemus, Jozef van Arimathea
2. In een rotsgraf in de tuin van Jozef van Arimathea
3. Op vrijdag
4. Soldaten
5. Op zondag
6. Een aardbeving
7. Ze schrokken heel erg (werden als doden) en vluchtten weg.
8. Geen mens, alleen de engel
9. De vrouwen, bijv. Maria Magdalena, Maria, Salome

OM OVER TE PRATEN -10

1. a. Verleider.
b. Dat de discipelen het lichaam van de Heere Jezus niet zullen stelen en dan zullen zeggen dat hun Meester is opgestaan.
c. De overpriesters en Farizeeërs denken er nog wel aan dat de Heere Jezus gezegd had, dat Hij na drie dagen zou opstaan, de discipelen moeten eraan herinnerd worden.
2. a. De soldaten die op wacht staan.
b. De vrouwen die de Heere Jezus komen zalven.
c. Omdat de soldaten de Heere niet kennen en liefhebben en de vrouwen wel.
d. Als je de Heere Jezus niet liefhebt, kun je bang zijn voor Zijn grote macht. Als je Hem liefhebt en Hem zoekt, zoals de vrouwen, is Zijn macht er juist om voor je te zorgen.
3. Wat betekent dat voor jou? Wat de Heere Jezus heeft verdiend aan het kruis, kan Hij, nu Hij leeft, ook aan mij geven. Daarom kan ik zalig worden!

PUZZEL -10

Streep alle letters Q en X weg. Welke zin houdt je over?

De Heere is waarlijk opgestaan!

WEEt JE hET nOG +10

1. Nicodemus en Jozef van Arimathea
2. Aan de stadhouder Pontius Pilatus
3. De overpriesters en de Farizeeërs
4. Dat Jezus' discipelen het lichaam van hun Meester zouden stelen en dan zouden zeggen dat Hij was opgestaan.
5. Ze schrokken heel erg en werden als doden, ze vluchtten naar de stad.
6. Daar waren geen mensen bij, alleen een engel.
7. Dat zij niet hoefden te vrezen, want zij zochten Jezus. "Hij is hier niet, want Hij is opgestaan!"
8. Zij moesten tegen de discipelen gaan vertellen dat de Heere Jezus was opgestaan en dat ze Hem zouden ontmoeten in Galilea.

Om over te praten +10

1. **Lees Mattheüs 27: 63 en 64.**
 - a. Verleider
 - b. Een verleider probeert mensen verkeerde dingen te leren en te laten doen. De Farizeeërs vonden dat Jezus dat deed.
 - c. De overpriesters en Farizeeërs denken er nog wel aan dat de Heere Jezus gezegd had, dat Hij na drie dagen zou opstaan, de discipelen moeten eraan herinnerd worden.
 - d. De eerste dwaling is, dat de Heere Jezus de Messias zou zijn. Met de laatste dwaling bedoelen ze, dat de Heere Jezus opgestaan is uit de dood. Dat laatste vinden ze nog erger, want dan zouden de mensen geloven dat de Heere Jezus ook echt de Messias was.
2. **In 1 Korinthe 15** zegt Paulus wat er gebeurd zou zijn als de Heere Jezus niet uit de dood was opgestaan.
 - a. **Vers 17:** Je geloof is zinloos, je zonden zijn nog niet betaald en vergeven.
 - b. **Vers 18:** Dan zijn ook Gods kinderen verloren, die al gestorven zijn.
3. **Lees Zondag 17 van de Heidelbergse Catechismus.**
 - a. Probeer de drie antwoorden met eigen woorden te zeggen.
 - Ten eerste is de Heere Jezus sterker dan de dood. Hij heeft de dood overwonnen. Nu kan Hij de vergeving van zonden uitdelen, die Hij door Zijn dood heeft verdiend.
 - In de tweede plaats worden ook wij door Zijn opstanding van een dode zondaar levend gemaakt.
 - In de derde plaats mogen we weten, dat wij ook net als de Heere Jezus uit het graf zullen opstaan tot het eeuwige leven.

- b. Wat betekent dat voor jou? De Heere Jezus heeft niet alleen de vergeving, het nieuwe leven en de opstanding uit de dood verdiend, maar Hij is opgestaan, om het uit te delen. Ik kan zalig worden door Zijn opstanding. In vraag en antwoord 17 spreekt een kind van God. Ik mag de Heere vragen of Hij het uit genade ook aan mij wil geven.

4. De opgestane Heere Jezus verschijnt aan veel mensen.

- Noem er eens vijf: Maria Magdalena, de vrouwen, Petrus, de discipelen, de Emmaüsgangers, Thomas, de zeven discipelen bij de Zee van Tiberias, vijfhonderd broeders in Galilea.
- Hij verscheen aan Farizeeërs en oversten, aan mensen die Hem niet liefhadden.
- Hij deed dit om Zijn kinderen te overtuigen van Zijn opstanding, zij moesten immers Zijn getuigen zijn.
- De Heere Jezus verschijnt nog steeds aan mensen door Zijn Woord en Geest.
- Misschien mag je als leidinggevende de kinderen hierover vertellen. Je kunt vragen of de kinderen hier thuis wel eens over horen, of dat ze zelf mogen vertellen, dat ze de Heere persoonlijk hebben mogen ontmoeten tijdens het lezen van of het luisteren naar Zijn Woord.

FUZZEL +10

Wat lees je in de kolom onder de pijl?

1. De eigenaar van de graftuin
2. De Romeinse stadhouder
3. Het feest dat gevierd werd
4. Wat de wachters deden toen de engel verscheen
5. Wat de vrouwen kwamen doen
6. Hij opende het graf
7. Wachters
8. Zij kwam naar het graf
9. Voor de opening van het graf lag een ...
10. Het graf was door Pilatus...

[illegible]

Oplossing: Opstanding

Jeremia GERED

Lezen

Jeremia 1: 4-9
Jeremia 38: 1-13

Zingen

Psalm 32: 5
Psalm 34: 2, 9 en 11
Psalm 40: 1 en 8
Psalm 46: 6
Psalm 56: 1
Psalm 61: 1 en 2
Psalm 62: 4 en 5
Psalm 69: 1, 2 en 6
Psalm 71: 7 en 8

Kerntekst

Vrees niet voor hun aangezicht, want Ik ben met u, om u te redden, spreekt de HEERE (Jeremia 1: 8).

Vertelschets

Wie zitten er in een gevangenis? Mensen die een bank hebben beroofd. Mensen die iemand hebben gedood. Moordenaars en boeven. In de gevangenis in Jeruzalem loopt Jeremia.

Hij is toch geen dief of moordenaar? Jeremia is een profeet, een knecht van God. Wat doet hij dan in de gevangenis?

Is hij daar om de gevangenen op te zoeken en ze te vertellen van de Heere?

Nee, Jeremia is niet in de gevangenis om de gevangenen op te zoeken. Jeremia is zelf een gevangene. Waarom? Heeft hij iemand kwaad gedaan?

Twintig jaar was Jeremia, toen de Heere hem riep om als profeet het Woord van God te gaan vertellen. Hij moet de boodschap brengen dat de stad Jeruzalem zal worden ingenomen. De stad zal met vuur verbrand worden door de soldaten uit Babel. Dat is geen makkelijke boodschap. Maar de Heere heeft gezegd: *Ik zal zeggen wat gij spreken moet en vrees niet voor hun aangezicht, want Ik ben met u, om u te redden.*

Jeremia heeft nu al veertig jaar deze boodschap gebracht. Maar het volk wil niet naar hem luisteren. Er zijn ook andere profeten, valse profeten die een andere boodschap brengen. Zij zeggen: *Vrede, vrede!* Naar deze boodschap wil het volk wel luisteren. Kijk maar, die andere profeten krijgen nog gelijk ook.

Buiten de stad Jeruzalem staan de tenten van de soldaten uit Babel. Het zijn de vijanden die de stad willen veroveren. Maar wat doen de soldaten nu? Ze pakken alles in. De tenten worden opgeslagen en de soldaten... ze vertrekken. Er is grote blijdschap in de stad Jeruzalem. Zie je wel? Wat Jeremia zegt, klopt niet. De poorten van de stad kunnen nu weer open. De mensen gaan eten halen buiten de stad.

Daar gaat Jeremia. Ook hij gaat naar de poort van de stad. Hij wil de stad uitgaan. De poortwachter ziet hem komen. Als Jeremia vlak bij hem is, pakt hij hem vast. "U wilt naar de soldaten overlopen zeker," zegt hij. "Maar dat gebeurt niet. Kom maar eens met mij mee!"

Hij brengt hem bij de belangrijke mensen van Jeruzalem en zij stoppen hem in de gevangenis. Daar zit hij nu. Helemaal alleen.

Koning Zedekia hoort dat de profeet Jeremia in de gevangenis zit. Hij maakt de gevangenschap minder zwaar. Er mogen mensen bij hem op bezoek komen. En elke dag krijgt hij een stuk brood. Jeremia mag zelfs rondlopen op het plein voor de gevangenis.

Kijk, daar komt iemand aanlopen. Het is een magere man. Hij gaat naar Jeremia toe. "Jeremia," zegt hij, "wat moeten we toch doen? De soldaten uit Babel zijn weer teruggekomen. De stad is weer omsingeld. Het eten is op. Hoe lang zal dit nog duren?" "Ik weet niet hoe lang het nog zal gaan duren," zegt Jeremia. "Maar wat ik wel weet, is dat de boodschap van de Heere nog steeds hetzelfde is. Wie in de stad blijft, zal sterven door het zwaard of door de honger of door een erge ziekte. Maar wie zich overgeeft aan de soldaten uit Babel, zal in leven blijven. De koning van Babel zal de stad zeker innemen. De Heere zal zeker komen met Zijn oordelen om de stad te verwoesten." De man gaat weg. Zijn schouders hangen naar beneden. Zijn gezicht staat nog verdrietiger. Hij had zo gehoopt dat Jeremia een goede boodschap zou vertellen. Wat moet hij nu doen? Zal hij zijn familie bij elkaar roepen en de stad in de nacht verlaten en zich overgeven aan de soldaten uit Babel? Zal hij luisteren naar de boodschap van de Heere, die Jeremia moet vertellen?

Wat zou jij doen? Misschien zeg je: "Ik zou de stad verlaten en mij overgeven aan de soldaten. Ik zou niet wachten, totdat de vijanden komen! Ik zou naar de boodschap van de Heere luisteren!"

Dat zou heerlijk zijn! Want als de Heere ons waarschuwt, zoals Hij deed door Jeremia, doet Hij dat altijd om ons te redden. Wat is het een zegen om te gehoorzamen aan Zijn Woord. Doe jij dat? Dat wil de Heere je leren!

De mensen in de stad Jeruzalem gaan de stad niet uit! Ze blijven. Ze luisteren niet naar de boodschap van de Heere. De belangrijke mannen worden zelfs boos op Jeremia. Ze zoeken koning Zedekia op en zeggen: "Koning, zo kan het niet langer! Jeremia staat elke dag te praten met mensen. En elke dag zegt hij dat we ons over moeten geven aan de soldaten uit Babel. Onze soldaten durven straks niet meer te vechten.

Deze man zoekt niet de vrede voor het volk, maar het kwade. U moet Jeremia laten doden!” Koning Zedekia zucht. Hij voelt dat hij niet tegen deze belangrijke mannen op kan. “Doe maar met hem wat u wilt,” zegt hij. “Ik kan toch niets tegen jullie beginnen.” De mannen draaien zich tevreden om. Ze zullen niet langer wachten. Jeremia wordt uit de gevangenis gehaald. Ze nemen hem mee naar een put. De put is leeg, er staat geen water in. Maar onderin die put ligt een laag modder. De vorsten slaan touwen om Jeremia heen en duwen hem over de rand van de put. Diep zakken de voeten van Jeremia in de modder als hij in de put terechtkomt. Het deksel gaat erop. Hier kan hij zelf nooit meer uitkomen. Hier zal hij moeten sterven. En dat, omdat hij de boodschap van de Heere heeft verteld. Wie zal hem komen redden uit deze put, waar hij steeds verder in wegzakt? De vrienden van Jeremia? Nee, zij komen hem niet helpen. Er blijft maar één ding over en dat is roepen tot die God, Die gezegd heeft: *Ik ben met u om u te redden*. Jeremia bidt tot de Heere en de Heere geeft hem antwoord. Het zijn maar twee woorden: Vrees niet. De Heere gaat helpen, zodat Zijn Naam groot gemaakt zal worden!

Daar loopt een man. Hij heeft haast, want wat hij wil doen, moet snel gebeuren. Het is Ebed-Melech, een zwarte knecht van de koning. “Weet jij waar de koning is?” vraagt hij aan een andere knecht. “Hij is in één van de gebouwen in de poort om recht te spreken,” antwoordt de knecht. Snel loopt Ebed-Melech naar de poortgebouwen toe. Ja, daar ziet hij de koning. “Koning,” zegt hij, “de mannen hebben Jeremia in de put gegooid om hem te laten sterven. Dat was slecht van hen. Het was ook niet nodig geweest, want hij zou toch wel gestorven zijn van de honger. Het brood in de stad is al lang op!” Koning Zedekia kijkt zijn knecht aan. Wat wil deze man nu? Hij is niet eens een Jood en maakt hij zich druk over die profeet? Het zou de dood van Ebed-Melech kunnen worden om zich te bemoeien met Jeremia. Ebed-Melech weet dat wel. Hij weet dat de koning heel erg boos kan worden, nu hij het opneemt voor Jeremia. Toch wil hij proberen om Jeremia te redden, want Ebed-Melech heeft de God van Jeremia lief gekregen! Daarom kan hij het niet aanzien dat de profeet van die God gedood wordt. Ebed-Melech vertrouwt op de Heere. De Heere kan het hart van de koning ombuigen. En dat doet de Heere ook, want dan zegt koning Zedekia: “Neem maar dertig mannen en haal Jeremia uit de put.” Ebed-Melech heeft niet tevergeefs op de Heere vertrouwd!

Snel zoekt Ebed-Melech oude lappen en touwen op. Hij mag geen tijd verloren laten gaan, want elke minuut kan te laat zijn. Hij roept dertig mannen bij elkaar, die hem moeten helpen. “Kom snel naar de put,” zegt hij. “We gaan Jeremia eruit halen.” Ebed-Melech knielt bij de put neer. Leeft Jeremia nog? Ja! Vlug laat hij wat oude lappen aan een touw in de put zakken. “Jeremia! Ik ben gekomen om u te helpen! Ik kom u uit de put halen! Maak het touw onder uw armen vast,” zegt hij. “En stop die oude lappen er tussen. Anders doen de touwen u zeer als we u omhoog trekken.” Wat een liefde van Ebed-Melech voor de knecht van God. Voorzichtig trekken de mannen Jeremia omhoog. Steeds verder omhoog. Even later staat Jeremia tegenover zijn redder. Een vreemdeling, een zwarte man. Maar toch geen vreemdeling voor God. *Ik heb de Heere aangeroepen uit het onderste van de put en de Heere heeft mijn stem gehoord,*

zegt Jeremia tegen Ebed-Melech. “Omdat u, Ebed-Melech, op de Heere hebt vertrouwd en mij hebt gered, zal de Heere u redden als de stad door de vijand overwonnen zal worden. U zult niet sterven, maar leven.”

Jeremia was in levensgevaar, maar de Heere doet altijd wat Hij heeft beloofd. *Vrees niet voor hun aangezicht, want Ik ben met u, om u te redden, spreekt de HEERE.* Ik ben met u! Weet je hoe dat kan? Door de Heere Jezus! Hij werd niet gered, toen Hij hing aan het kruis. Hij ging vrijwillig de dood in voor zondaren. Zo betaalde Hij voor de zonden van Zijn kinderen. *Vrees niet... want Ik ben met u, om u te redden.* Wat zeggen deze woorden jou? Al ben je niet in levensgevaar, zoals Jeremia. Kan de Heere je niet redden van iets dat net zo gevaarlijk is: de zonde? De Heere wil je redden van de eeuwige dood. Uit genade. Daarom staat deze tekst ook voor jou in de Bijbel. Zoek de Heere en leef!

Aantekeningen bij de tekst

Jeremia 1

vers 5 *heb Ik u geheiligd:* voorbestemd tot profeet.

vers 6 *ik kan niet spreken:* ik heb geen ervaring in het spreken en ik weet niet wat ik zeggen moet.

ik ben jong: een jongen. Ongeveer twintig jaar.

Jeremia 38

vers 2 *hij zal zijn ziel tot een buit hebben:* alles verliezen, maar het leven behouden.

vers 4 *aldus maakt hij de handen der krijgslieden slap:* hij ontmoedigt iedereen. *zoekt dezes volks vrede niet, maar het kwaad:* geen welvaart of behoudenis, maar verderf of ongeluk.

vers 5 *de koning zou geen ding tegen u vermogen:* de koning heeft al zijn raadslieden tegen hem en durft Jeremia niet langer in bescherming te nemen.

vers 6 *zelen:* touwen.

vers 7 *de Moorman:* een vreemdeling.

de koning nu zal in de poort: om recht te spreken.

vers 12 *Leg nu deze oude verscheurde en versleten lompen onder de oksels uwer armen:* zodat het Jeremia geen pijn doet bij het omhoog trekken.

Achtergrondinformatie

Vervolg van de profeten

Wat Jeremia overkomt, is geen uitzondering. Het is gewoon onder het volk van God. Stefanus zegt tegen het Sanhedrin in Handelingen 7: 51 en 52: Gij hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, gij wederstaat altijd de Heilige Geest; gelijk uw vaders, alzo ook gij. Wien van de profeten hebben uw vaders niet vervolgd? En zij hebben gedood degenen die te voren verkondigd hebben de komst van de Rechtvaardige, van welke gij nu verraders en moordenaars geworden zijt.

Naasteliefde

Niemand van het volk steekt een hand uit om Jeremia, de knecht van God, van de dood te redden. Ze zijn allen bang om hun eigen leven te verliezen. De hulp komt van een vreemdeling. Hij neemt het in zijn eentje op tegen alle belangrijke mannen van de stad. Hij zet zijn leven op het spel door hun handelswijze bij de koning aan te klagen. De Heere belooft hem. Jeremia moet hem zeggen dat hij zal blijven leven als de stad Jeruzalem zal worden ingenomen.

Landverraad

Jeremia is geen landverrader als hij tegen de koning zegt, dat hij zich moet overgeven aan de vijanden. Hij geeft niet zijn eigen mening weer, maar hij spreekt in de naam van God. De Heere gebiedt de koning zich over te geven. Maar de koning en de belangrijke mannen geloven niet in het woord van de Heere.

Antwoorden bij het werkboekje

WEET JE HET NOG? -10

1. Jeremia
2. Koning Zedekia
3. De belangrijke mannen van de stad.
4. Ze gooien hem in de put
5. Ebed-Melech, een Moorman, een vreemdeling

OM OVER TE PRATEN -10

- a. Vaders en moeders, jufs en meesters, leidinggevend, dominee.
b. Thuis, op school, op de vereniging en in de kerk.
- Omdat hij de ene keer de gevangenschap van Jeremia verlicht en hem daarna in de put laat gooien.
- Omdat Jeremia niet van vrede sprak, maar van ellende. De soldaten zouden op deze manier de moed gaan verliezen om te gaan vechten.
- a. Er zullen verschillende antwoorden naar voren komen. Er zullen kinderen zijn die er open over praten. Waar dat thuis ook gebeurt naar aanleiding van bijvoorbeeld de preek. Ook zullen er kinderen zijn, die het moeilijk vinden om over de Bijbel te praten.
b. Het Woord van God moet de belangrijkste plaats in ons leven hebben. Door over de Bijbel te praten, wil de Heere je dingen leren. Hij wil dit gebruiken tot behoud van je onsterfelijke ziel.
- Het leek alsof de Heere Jeremia vergeten was, toen hij in de put zat, maar Hij zorgde voor een redder, die hem er uit haalde.

PUZZEL -10

Oplossing: De HEERE redt!

WEET JE HET NOG? +10

1. Babel
2. Deze boodschap is te vinden in Jeremia 38: 2 en 3 Zo zegt de HEERE: Wie in deze stad blijft, zal door het zwaard, door den honger of door de pestilentie sterven; maar wie tot de Chaldeeën uitgaat, die zal leven, want hij zal zijn ziel tot een buit hebben, en zal leven. Zo zegt de HEERE: Deze stad zal zekerlijk gegeven worden in de hand van het heir des konings van Babel, datzelve zal ze innemen.
3. Jeremia zocht niet de vrede voor het volk. De soldaten zouden de moed verliezen om te gaan vechten.
4. Met touwen en oude lappen.
5. Met dertig mannen.

OM OVER TE PRATEN +10

- a. Het staat in Klaagliederen van Jeremia 3: 53: Zij hebben mijn leven in een kuil uitgeroeid, en zij hebben een steen op mij geworpen.
b. Deksel
c. Het staat in Klaagliederen van Jeremia 3: 57. Gij hebt U genaderd ten dage, als ik U aanriep; Gij hebt gezegd: Vrees niet!
- Er zijn verschillende voorbeelden te noemen. Bijvoorbeeld: Petrus die door een engel uit de gevangenis werd gered; David in de spelonk van Adullam als Saul hem vervolgt; Lot die uit Sodom werd gered.
- Hij was geen Jood, die met het Woord van God was opgegroeid. Toch had Ebed-Melech liefde tot de God van Jeremia en Zijn knecht.
- Hij zal niet overgegeven worden in de handen van de vijanden als de stad Jeruzalem zal veroverd worden. Omdat hij op de HEERE vertrouwd heeft.
- a. Jeremia bleef gehoorzaam aan de Heere door Zijn Woord door te geven, ook al kostte hem dat bijna zijn leven. Hij bleef daarin op de Heere vertrouwen. Ook Ebed-Melech vertrouwde op de Heere.
b. De Heere doet altijd wat Hij heeft beloofd. Hij doet dat op Zijn tijd. Dat is niet altijd, wanneer wij het willen. Wij moeten gehoorzaam zijn aan de Heere en vertrouwen op Hem.

PUZZEL +10

Oplossing: Vrees niet voor hun aangezicht, want Ik ben met u, om u te redden, spreekt de HEERE (Jeremia 1: 8).

Aantekeningen

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Aantekeningen

[illegible]

